

ARAŞTIRMA/RESEARCH

SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN YAŞLILIĞA İLİŞKİN
GÖRÜŞ VE TUTUMLARININ BELİRLENMESİ

Süreyya KOCA*

İlknur METİN AKTEN**

Bülent KILIÇ***

Alınış Tarihi/Received	Kabul Tarihi/Accepted	Yayın Tarihi/Published
29.08.2018	17.05.2020	30.06.2020

Bu makaleye atıfta bulunmak için/To cite this article:

Koca S, Metin Akten İ, Kılıç B. Sağlık yüksekokulu öğrencilerinin yaşlılığa ilişkin görüş ve tutumlarının belirlenmesi. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi, 2020; 23(2): 177-187. DOI: 10.17049/ataunihem.455768

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, sağlık yüksekokulu öğrencilerinin yaşlılıkla ilgili görüş ve tutumlarını belirlemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Araştırmanın örneklemini 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılı Güz döneminde Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu hemşirelik, ebelik, çocuk gelişimi, beslenme ve diyetetik, sağlık yönetimi bölümlerinde öğrenimlerine devam 1237 öğrenci oluşturdu. Verilerin analizinde frekans analizi, tanımlayıcı istatistikler (ortalama ve standart sapma), varyans analizi-ve bağımsız örneklem t-testi kullanıldı ($p < 0.05$).

Bulgular: Yaş ortalaması 20.24 ± 1.924 olan öğrencilerin %82.4'ü kızdır. Öğrencilerin yaşlılara yönelik tutumlarının öğrenim gördükleri bölüm ($p=0.002$) ve sınıfa ($p=0.026$) göre istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptandı. Öğrencilerin yaşlılığa yönelik tutumlarının (155.92) olumlu olduğu tespit edildi.

Sonuç: Çocuk gelişimi öğrencilerinin yaşlılığa yönelik tutumları diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek düzeyde olduğu belirlendi. Araştırmaya katılan öğrencilerin babalarının eğitim seviyesi yükseldikçe yaşlılığa yönelik tutumun olumlu düzeyde arttığı saptandı. Öğrencilerin özellikle klinik yaşlı bakım ortamlarında bulunmaları sağlanarak, yaşlı bireylerle çalışmayı tercih etmesi için stratejiler geliştirilmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı; tutum; öğrenci.

ABSTRACT

Health School Students' Views on Aging and Their Attitudes Towards Aging

Aim: This research, has been made in type in order to school of health students' views and attitudes about ageism.

Methods: The sample of the study consisted of 1237 students attending Kırklareli University School of Health nursing, midwifery, child development, nutrition and dietetics, health management departments in 2015-2016 Education-Training Year. In the analysis of the data, frequency analysis, descriptive statistics (mean and standard deviation), variance analysis and independent samples t-test were used ($p < 0.05$).

Results: 82.4% of students whose average age is 20.24 ± 1.924 , are girls. It was detected that Students' attitudes towards the old people, statistically significant changed according to department ($p=0.002$) which they are educated and their class ($p=0.026$). It was determined that students' attitudes toward aging (155.92), are positive.

Conclusion: It was determined that Child development department students' attitudes towards old people were higher level than the students from the other departments. It was determined that, attitudes toward aging increased in a positive way with an increase in their fathers' education level. It is recommended that strategies be developed for students to choose to work with older individuals, especially by ensuring that they are in clinical aged care settings.

Keywords: Old age; attitude; student.

* **Sorumlu yazar:** Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, (Uzman Hemşire), Orcid ID: 0000-0002-2637-7098, e-posta: sureyyakoca@hotmail.com

** Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, (Dr.Öğr.Üyesi), Orcid ID: 0000-0002-3105-2722, e-posta: ilknur.metin@klu.edu.tr

*** Kırklareli Üniversitesi, Lüleburgaz Meslek Yüksekokulu, (Öğr. Gör), Orcid ID: 0000-0002-1554-1761, e-posta: rbulentkilic@gmail.com

GİRİŞ

Yaşlılık, yaşam sürecinin doğal ve zorunlu olan bir bölümüdür. Yaşlanma ise, kronolojik, fizyolojik, biyolojik, psikolojik, sosyal ve kültürel boyutları olan doğumdan başlayıp ölüme kadar olan bir süreçtir (1). Dünyada doğum oranındaki düşme ile birlikte yaşam standartlarının iyileşmesine bağlı olarak insan ömrünün uzaması sonucu yaşlı nüfus giderek artmaktadır (2).

Birleşmiş Milletler Dünya Popülasyon Beklentileri 2019 (United Nations World Population Prospects 2019) verilerine göre 65 yaş ve üzeri kişilerin dünya nüfusu üzerindeki payının %9.1'den 2100 yılında %22.6'ya yükseleceği tahmin edilmektedir (3). Türkiye İstatistik Kurumu İstatistiklerle Yaşlılar 2019 Raporuna göre ise, 65 ve üzeri yaştaki nüfusun toplam nüfus içindeki oranı %9.1'dir. Bu oranın 2023 yılında %10.2'ye, 2030 yılında %12.9'a, 2040 yılında %16.3'e, 2060 yılında %22.6'ya ve 2080 yılında %25.6'ya yükseleceği tahmin edilmektedir (4).

Özellikle gelişmiş refah toplumlarında yaşam süresinin uzaması ve doğum oranlarının azalmasına paralel olarak kadın istihdamında payın yükselmesi, nüfusun büyük bir bölümünün kentlerde yaşaması, yaşam koşullarının iyi olması ve sağlık hizmetlerinin gelişmiş olması gibi nedenlerle nüfus yaşlanması ortaya çıkmaktadır (5). Nüfusun yaşlanması, halk sağlığı politikaları ve sosyo-ekonomik kalkınma için başarı olarak görülmeyle birlikte; aynı zamanda yaşlı insanların sağlık ve işlevsel kapasitelerinin en üst düzeye çıkarılmasında toplumsal bir sorun haline dönüşebilmektedir (6). Bireylerin yaşam süresinin artması, kronik hastalıklarla mücadele, sağlık hizmetlerine ulaşım kolaylığı ve toplumun eğitim düzeyinin yükselmesi sonucunda yaşlı bireylerin sağlık hizmetleri kullanım oranları artmaktadır (7). Bu sebeple yaşlı birey ile sık karşılaşan sağlık profesyonellerinin yaşlı ve yaşlanmaya ilişkin tutumu önem taşımaktadır (8).

Yaşlı ve yaşlılığa karşı bireylerin inançları ve tutumları kültürler arası farklılıklar gösterebilmektedir. Bireyin geçmişte yaşadıkları, değer ve inanç sistemleri, eğitim durumları yaşlılığa karşı inanç ve tutumlarını etkileyebilmektedir (9). Sosyal yaşamdaki hızlı değişim, kentleşme, sanayileşme, ekonomik zorluklar, kadının çalışma hayatına girmesi, geniş aile yapısından çekirdek aile yapısına geçiş gibi faktörler yaşlılıkla ilgili olumsuz tutumların ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Bu olumsuz tutum gençlerin yaşlı bireyler ile ortak yaşamayı ve onlarla ilgili sorumluluk almayı istememesi

gibi sonuçlara neden olabilmektedir (10). Bugünün öğrencisi, geleceğin yetişkin bireyleri olarak üniversite öğrencilerinin yaşlı bireylere yönelik görüş ve tutumlarının belirlenmesi yaşlı bakımına yönelik eğitim eksikliklerin giderilmesi ve bu konuda yeni düzenlemelerin yapılabilmesi açısından önemlidir (11).

GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin yaşlılıkla ilgili görüş ve tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın Türü: Bu araştırma, Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin yaşlılıkla ilgili görüş ve tutumlarını belirlemek amacıyla Analitik-Kesitsel (tanımlayıcı) olarak yapıldı.

Araştırma Soruları:

1. Öğrencilerin demografik özelliklerine göre yaşlılıkla ilgili tutumları (KOGAN Yaşlılara Yönelik Tutum Ölçeği Puan olarak) hangi seviyededir?
2. Hangi özellikleri öğrencilerin yaşlılıkla ilgili tutumlarını (KOGAN Yaşlılara Yönelik Tutum Ölçeği Puan olarak) etkilemektedir?
3. Öğrencilerin yaşlılığın hatırlattığı çeşitli kavramlara yönelik katılma oranları nelerdir?
4. Öğrencilerin yaşlılığa yönelik verilen görüşlere katılma oranları nelerdir?

Araştırmanın Evren ve Örneklemi:

Araştırmanın evrenini, 2015-2016 Eğitim ve Öğretim Yılı Güz Döneminde Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu çocuk gelişimi (n=466), hemşirelik (n=438), sağlık yönetimi (n=310), beslenme ve diyetetik (n=251) ve ebelik (n=187) bölümlerinde öğrenimlerine devam eden 1652 öğrenci oluşturdu.

Araştırmada örneklem seçimine gidilmeden evrenin tamamına ulaşılmaya çalışıldı. Evreni oluşturan 1652 sağlık yüksekokulu öğrencisinden araştırma kriterlerine uyan 1237 (%74.8) öğrenciye ulaşıldı. Kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak; $n = N \cdot t^2 \cdot p \cdot q / (N - 1) \cdot d^2 + t^2 \cdot p \cdot q$ (N=Anakütle hacmi, t=Güven düzeyine ait t- dağılımını tablo değeri, p= Anakütle oranının tahmini, q=(1-p), d=Örneklem hatası *) formülünden hareketle %95 güven düzeyi ve %5 örneklem hatası ile araştırmada kullanılacak örneklem hacmi minimum, $n = (1652) \cdot 1,962 \cdot (0,50) \cdot (0,50) / (1652 - 1) \cdot (0,05)^2 + 1,962 \cdot (0,50) \cdot (0,50) \cong 312$ öğrenci olarak hesaplanmıştır. Uygulamada ise 1237 (anakütlenin %74,8'ü) öğrenciye ulaşmak mümkün olmuştur (12).

Veri Toplama Aracı: Veri toplama aracı olarak öğrencilere literatür doğrultusunda oluşturulan Tanıtıcı Özellikler Bilgi Formu ve Kogan Yaşlılara Yönelik Tutum Ölçeği uygulandı (14,19,24,26). Tanıtıcı özellikler bilgi formu araştırmacı tarafından literatür doğrultusunda hazırlandı (19,24,26). Bu form iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğrencilerin demografik özelliklerine (cinsiyet, yaş, bölüm, sınıf, kardeş sayısı, yaşanılan yer, aile durumu anne-baba eğitim durumu, anne-baba meslek durumu, yaşlı ile birlikte yaşam durumu) ilişkin sorular yer almaktadır. İkinci bölümde öğrencilerin yaşlılığa yönelik görüşleri ve yaşlılık kavramının öğrencilerde çağrıştırdığı ifadeler yer almaktadır.

Kogan Yaşlılara Yönelik Tutum Ölçeği (KOGAN): Nathan Kogan tarafından 1961 yılında geliştirilen Kogan Yaşlılara Yönelik Tutum Ölçeği'nin (Kogan Attitudes Toward Old People Scale "KOPS"), ülkemizdeki geçerliliği Duyan ve Gelbal (2013) tarafından yapılmış olup, bireylerin yaşlılara karşı tutumlarını ölçmek amacıyla oluşturulan tıbbi terimleri içermeyen sosyal içerikli bir ölçektir. Ölçekte yer alan ilk 17 madde olumsuz tutum alt ölçeğine aittir. Ölçeğin 18-34 arasında yer alan maddeleri ise olumlu tutum alt ölçeğine aittir. Yaşlılara yönelik olumlu tutumlar alt ölçeğinden alınan yüksek ve yaşlılara yönelik olumsuz tutumlar alt ölçeğinden alınan düşük puanlar yaşlılara yönelik olumlu tutuma sahip olduğunu göstermektedir. Ölçek kesinlikle katılmıyorum, katılmıyorum, biraz katılmıyorum, biraz katılıyorum, katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum şeklinde 6'lı likert tipindedir ve sıralanan kategoriler 1,2,3,5,6 ve 7 olarak puanlanmaktadır (13,14,15). Olumsuz tutumları gösteren ifadelerin puanlaması tersten hesaplanmaktadır. Her bir alt ölçekten alınabilecek puanlar 17-119 ve Yaşlılara Yönelik Tutum Ölçeği'nden alt sınır 34, üst sınır 238 arasında değişmektedir. Ölçeğin Cronbach alpha değeri 0,84 olarak belirlendi (14). Bu çalışma da ise Cronbach Alpha değeri 0.80 olarak bulunmuştur.

Veri Analizi: Araştırma verilerinin analizi IBM SPSS 20 Programı ile yapılmıştır. Verilerin parametrik testlerin ön koşullarını sağlayıp sağlamadığı kontrol edilmiştir. Buna göre; normal dağılıma uygunluk için Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmıştır. Varyans Analizi (ANOVA) için gerekli olan varyans homojenliği ise Levene testi ile kontrol

edilmiştir. Varyans homojenliği sağlanmadığı durumlarda uygun test (Welch Testi) uygulanmıştır. Uygulanmış olan testin bilgisi analiz tablolarında belirtilmiştir. Uygulanan tüm hipotez teslerinde anlamlık düzeyi 0.05 olarak seçilmiş ve analiz sonuçları bu değere göre yorumlanmıştır.

Araştırmanın Etik Boyutu: Araştırmaya başlamadan önce Kogan Yaşlılara Karşı Tutum Ölçeği'ni geliştiren araştırmacıdan ve Kırklareli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü etik kurulundan (16.10.2015 tarih ve 04 sayılı) onay alındı. Araştırmanın Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu'nda yapılabilmesi için Kırklareli Üniversitesi Rektörlüğü'nden (01.10.2015 tarih ve 22578978-515-8108 sayılı) kurum izni alındı. Araştırmanın uygulanması aşamasında öğrencilere araştırmanın amacı açıklanarak öğrencilerden yazılı bilgilendirilmiş gönüllü onam alındı.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Öğrencilerin yaş ortalamaları 20.24 ± 1.92 olduğu belirlendi. Araştırma grubunun %82.4'ü kız öğrencidir. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin %28.7'si çocuk gelişimi bölümünde olup bu öğrencilerin %33.6'sı 1. sınıfta öğrenim görmektedir. Örneklem grubunun %54'ü ilde yaşadığını bildirdi.

Araştırmaya katılan örneklem grubu %82.1 oranında çekirdek aile tipinde olduğunu bildirdi. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin %46.6'sının anne eğitim düzeyinin ilkökul, %35.9'unun baba eğitim düzeyinin ilkökul mezunu olduğu rapor edildi. Öğrencilerin %13.7'si yaşlı ile birlikte aynı evde yaşadığını bildirdi.

Yapılan çalışmada cinsiyetlere göre öğrencilerin yaşlılığa yönelik tutum düzeyleri ortalamaları arasında anlamlı ($p > 0.05$) fark saptanmamıştır. Literatürde farklı sonuçlara rastlanmaktadır. Deltsidou, Voltyraki, Mastrogiannis, Mantzorou ve Noula'nın (2010) çalışmasında cinsiyet değişkenine göre yaşlılığa yönelik tutum düzeyleri arasında anlamlı bir farkın olduğu rapor edilmiştir (16). Aynı çalışmada kız öğrencilerin yaşlılığa yönelik tutumunun erkek öğrencilere göre yüksek olduğu saptanmıştır. Bu durumun toplumumuzda kadınların gözetici ve esirgeyici rollerinin daha belirgin olmasından kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Tablo 1. Öğrencilerin Demografik Özelliklerine Göre KOGAN Yaşlılara Yönelik Tutum Ölçeği Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

		Frekans	Oran (%)	Ortalama*	Standart Sapma*	Test	p
Cinsiyet	Kız	1019	82.4	156.37	21.30	t=1.557	0.120
	Erkek	218	17.6	153.83	24.23		
Yaş	18 yaş ve altı	209	16.9	156.36	23.20	W=1.179	0.319
	19 yaş	260	21	154.72	20.48		
	20 yaş	282	22.8	158.16	21.72		
	21 yaş	249	20.1	155.49	19.44		
	22 yaş ve üzeri	237	19.2	154.64	24.45		
Bölüm	Beslenme	184	14.8	156.70	20.51	F=4.296	0.002
	Çocuk Gelişimi	355	28.7	158.53	21.39		
	Ebelik	140	11.3	152.34	21.49		
	Hemşirelik	300	24.3	152.67	22.40		
	Sağlık Yönetimi	258	20.9	157.50	22.39		
Sınıf	1. Sınıf	416	33.6	154.91	23.08	F=3.096	0.026
	2. Sınıf	354	28.6	156.17	20.50		
	3. Sınıf	244	19.7	159.33	20.50		
	4. Sınıf	223	18	153.67	22.70		
Yaşanılan Yer	İl	668	54.0	156.73	22.12	F=1.878	0.153
	İlçe	425	34.4	155.67	21.10		
	Köy	144	11.6	152.89	22.64		
Aile Tipi	Çekirdek Aile	1015	82.1	156.22	21.84	F=0.563	0.569
	Geniş Aile	177	14.3	154.76	21.66		
	Anne Baba Ayrı	45	3.6	153.76	23.18		
Anne Eğitim Durumu	Okur Yazar Değil	120	9.7	155.78	22.98	F=0.505	0.772
	Okur Yazar	79	6.4	156.78	21.15		
	İlkokul	576	46.6	155.19	20.64		
	Ortaokul	179	14.5	156.74	21.37		
	Lise	213	17.2	157.50	24.90		
Baba Eğitim Durumu	Okur Yazar Değil	22	1.8	147.64	19.03	F=2.573	0.025
	Okur Yazar	48	3.9	154.85	22.8		
	İlkokul	444	35.9	154.62	21.16		
	Ortaokul	234	18.9	155.42	24.29		
	Lise	313	25.3	156.32	20.87		
Yaşlı ile Yaşama	Yaşlı ile birlikte yaşıyor	169	13.7	154.64	21.89	t=-0.820	0.412
	Yaşlı ile birlikte yaşamıyor	1068	86.3	156.12	21.85		

*KOGAN Yaşlılara Yönelik Tutum Ölçeği Puan Toplamı için

t: Bağımsız gruplarda t-testi

W: Welch Testi F: Varyans Analizi (ANOVA)

Çalışmada öğrenim gördükleri bölüm açısından öğrencilerin yaşlılığa yönelik tutumları incelendiğinde istatistiksel olarak anlamlı ($p=0.002$) bir fark görülmüştür. Bu çalışmada çocuk gelişimi öğrencilerinin ebelik ve hemşirelik bölümü öğrencilerine göre yaşlılığa yönelik tutumları daha olumlu olduğu belirlendi. Literatürde farklı sonuçlara rastlanmaktadır. Bir çalışmada sosyal hizmet

bölümü öğrencilerinin yaşlılığa yönelik tutumlarının hemşirelik bölümü öğrencilerinin yaşlılığa yönelik tutumlarından daha fazla olduğu bildirilmiştir (17). Çalışma sonucuna göre yaşlıların çocuklar gibi daha fazla ilgiye ve şevkate ihtiyaçlarının olduğu gerçeğinin çocuk gelişimi bölümü öğrencileri tarafından daha fazla kabul görerek önemsendiği düşünülmektedir.

Tablo 2. “Bölüm”, “Sınıf” ve “Baba Eğitim Durumu” Değişkenine Göre Katılımcıların Yaşlılığa Yönelik Tutum Düzeyleri Ortalamalarına İlişkin Ayrıntılı Varyans Analizi Sonucu

Bölüm	n	Ort.	Standart Sapma	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort.	F	p	Fark*
Beslenme	184	156.7	20.51	Gruplar arası	8119.15	4	2029.79	4.296	0.002	Çocuk Gelişimi-Ebelik
Çocuk Gelişimi	355	158.53	21.39							
Ebelik	140	152.34	21.49							
Hemşirelik	300	152.67	22.40	Grup içi	582121.1	1232	472.5			Çocuk Gelişimi-Hemşirelik
Sağlık Yönetimi	258	157.5	22.39							
GENEL	1237	155.92	21.85	Toplam	590240.2	1236				
Sınıf	n	Ort.	Standart Sapma	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort.	F	p	Fark*
1. Sınıf	416	154.91	23.08	Gruplar arası	4412.82	3	1470.94	3.096	0.026	3.Sınıf - 4.Sınıf
2. Sınıf	354	156.17	20,5							
3. Sınıf	244	159.33	20,5	Grup içi	585827.4	1233	475.12			
4. Sınıf	223	153.67	22,7							
GENEL	1237	155.92	21.85	Toplam	5902402	1236				
Baba Eğitim	n	Ort.	Standart Sapma	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort.	F	p	Fark*
İlkokul	444	154.62	21.16	Gruplar arası	6105.85	5	1221.17	2.573	0.025	
Lise	313	156.32	20.87							
Okur Yazar	48	154.85	22.8							
Okur Yazar Değil	22	147.64	19.03	Grup içi	584134.38	1231	474.52			
Ortaokul	234	155.42	24.29							
Yüksekokul	176	160.49	21.44							
GENEL	1237	155.92	21.85	Toplam	590240.24	1236				İlkokul-Yüksekokul

*Çoklu Karşılaştırma Testlerinin ayrıntıları Tablo 3 te verilmiştir.

Yapılan çalışmada öğrenim gördüğü sınıf açısından öğrencilerin yaşlılığa yönelik tutum düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı ($p=0.026$) bir fark tespit edilmiştir. Öğrencilerin yaşlılığa yönelik tutum düzeyleri ortalamaları 1. sınıf öğrencileri için 154.9; 2. sınıf öğrencileri için 156.17; 3. sınıf öğrencileri için 159.33 ve 4. sınıf öğrencileri için 153.67 olduğu ve 4. sınıf öğrencilerinin yaşlılığa yönelik tutumu diğer sınıflara oranla daha yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Literatüre bakıldığında farklı sonuçlara rastlanmaktadır. Bayraktar, Yılmaz ve Khorshid'nın (2015) çalışmasında öğrencilerin öğrenim gördüğü sınıfın yaşlılığa yönelik tutum düzeylerini etkilemediği belirlenmiştir (18). Başka bir çalışmada 4. sınıf öğrencilerinin yaşlılığa yönelik tutumlarının 1. sınıf öğrencilerine göre daha olumlu olduğu rapor edilmiştir (19). Bu çalışmadaki 4. sınıf öğrencilerinin bu düşüncesinin yaşlı ve yaşlılığa

yönelik klinik uygulamalarda yaşadığı olumsuz deneyimler sonucu olabileceği düşünülmektedir.

Bu çalışmada araştırmaya katılan öğrencilerin baba eğitim durumuna göre yaşlılığa yönelik tutum düzeylerine ortalamaları arasında anlamlı ($p=0.025$) fark olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin babaları (Ort.=155.92 $s=21.853$) yüksekokul mezunu olanların (Ort.=154.62 $s=21.161$) yaşlılığa yönelik tutum düzeyi ortalamaları babaları ilkökul mezunu olanlardan (Ort.=160.49 $s=21.440$) daha yüksek bulundu. Literatürde farklı sonuçlara rastlanmaktadır. Elbi, Altan, Rahman, Özyurt, Şahin ve Çam'ın (2015) tıp fakültesinde öğrenim gören 406 öğrenci ile yaptığı çalışmada baba eğitim düzeyinin yaşlılığa yönelik tutum düzeyini etkilemediği belirlenmiştir (20). Baba eğitim düzeyi yükseldikçe yaşlılığa yönelik olumlu tutum artmaktadır. Babanın yaşlılığa yönelik tutumunun anneye göre daha yüksek çıkması çocukların

üzerinde babanın rolünün daha fazla olduğunu göstermektedir. Bu durum ise yükseköğretim gören babanın aile içerisinde eğitici rolünün

olduğu ve Türk örf adet ve geleneklerine göre ataerkil bir aile yapısına sahip olmasından kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Tablo 3. “Bölüm”, “Sınıf” ve “Baba Eğitim Durumu” Değişkenine Göre Katılımcıların Yaşlılığa Yönelik Tutum Düzeyleri Ortalamalarına İlişkin Çoklu Karşılaştırma Testleri Tablosu

Test	Değişken	Değişken Kategorisi (A)	Değişken Kategorisi (B)	Ortalama Fark (A-B)	Standart Hata	P	%95 Güven Aralığı	
							Alt Sınır	Üst Sınır
Sidak	Bölüm	Beslenme	Çocuk Gelişimi	-1.826	1.975	0.988	-7.36	3.71
		Beslenme	Ebelik	4.358	2.438	0.537	-2.48	11.20
		Beslenme	Hemşirelik	4.028	2.035	0.389	-1.68	9.74
		Beslenme	Sağlık Yönetimi	-0.795	2.097	1.000	-6.68	5.09
		Çocuk Gelişimi	Ebelik	6.184*	2.169	0.043	0.10	12.27
		Çocuk Gelişimi	Hemşirelik	5.853*	1.705	0.006	1.07	10.63
		Çocuk Gelişimi	Sağlık Yönetimi	1.031	1.778	1.000	-3.96	6.02
		Ebelik	Hemşirelik	-3.30	2.225	1.000	-6.57	5.91
		Ebelik	Sağlık Yönetimi	-5.153	2.282	0.216	-11.55	1.25
		Hemşirelik	Sağlık Yönetimi	-4.823	1.846	0.087	-10.00	0.35
Sidak	Sınıf	1. Sınıf	2. Sınıf	-1.261	1.576	0.963	-5.41	2.89
		1. Sınıf	3. Sınıf	-4.421	1.758	.070	-9.05	0.21
		1. Sınıf	4. Sınıf	1.238	1.809	0.983	-3.53	6.01
		2. Sınıf	3. Sınıf	-3.160	1.814	0.400	-7.94	1.62
		2. Sınıf	4. Sınıf	2.500	1.864	0.696	-2.41	7.41
		3. Sınıf	4. Sınıf	5.659*	2.019	0.031	0.34	10.98
Sidak	Baba Eğitim	İlkokul	Lise	-1.697	1.608	0.994	-6.41	3.02
		İlkokul	Okur Yazar	-0.235	3.310	1.000	-9.94	9.47
		İlkokul	Okur Yazar Değil	6.983	4.758	0.900	-6.97	20.94
		İlkokul	Ortaokul	-0.799	1.760	1.000	-5.96	4.36
		İlkokul	Yüksekokul	-5.875*	1.940	0.037	-11.57	-0.18
		Lise	Okur Yazar	1.462	3.377	1.000	-8.44	11.37
		Lise	Okur Yazar Değil	8.680	4.805	0.669	-5.41	22.77
		Lise	Ortaokul	0.897	1.883	1.000	-4.62	6.42
		Lise	Yüksekokul	-4.178	2.052	0.475	-10.20	1.84
		Okur Yazar	Okur Yazar Değil	7.218	5.608	0.964	-9.23	23.67
		Okur Yazar	Ortaokul	-5.65	3.452	1.000	-10.69	9.56
		Okur Yazar	Yüksekokul	-5.640	3.547	0.832	-16.05	4.77
		Okur Yazar Değil	Ortaokul	-7.782	4.858	0.824	-22.03	6.47
		Okur Yazar Değil	Yüksekokul	-12.858	4.926	0.129	-27.31	1.59
Ortaokul	Yüksekokul	-5.076	2.173	0.258	-11.45	1.30		

Tablo 4. “Cinsiyet”, “Yaş”, “Kardeş Sayısı”, “Yaşanılan Yer”, “Aile Tipi”, “Anne Eğitim Durumu” ve “Yaşlı ile Birlikte Yaşama Durumu” Değişkenlerine Göre Katılımcıların Yaşlılığa Yönelik Tutum Düzeyleri Ortalamalarına İlişkin Ayrıntılı Bağımsız Örneklem T testi ve Varyans Analizi Sonuçları

Değişken	Değişken Kategorisi	Ort.	Standart Sapma	Test Adı	Test İstatistiği	sd	p
Cinsiyet	Kız	156.37	21.30	Bağımsız Örneklem t-testi	t=1.557	sd=1235	0.120
	Erkek	153.83	24.23				
Yaş	18 yaş ve altı	156.36	23.20	Welch Testi	W=1.179	sd1=4 sd2=602.8 56	0.319
	19 yaş	154.72	20.48				
	20 yaş	158.16	21.72				
	21 yaş	155.49	19.44				
	22 yaş ve üzeri	154.64	24.45				
Yaşanılan Yer	İl	156.73	22.12	ANOVA	F=1.878	sd1=2 sd2=1234	0.153
	İlçe	155.67	21.10				
	Köy	152.89	22.64				
Aile Tipi	Çekirdek Aile	156.22	21.84	ANOVA	F=0.563	sd1=2 sd2=1234	0.569
	Geniş Aile	154.76	21.66				
	Anne Baba Ayrı	153.76	23.18				
Anne Eğitim Durumu	Okur Yazar Değil	155.78	22.98	ANOVA	F=0.505	sd1=5 sd2=1231	0.772
	Okur Yazar	156.78	21.15				
	İlkokul	155.19	20.64				
	Ortaokul	156.74	21.37				
	Lise	157.50	24.90				
Yüksekokul	154.29	22.08					
Yaşlı ile Yaşama	Yaşlı ile birlikte yaşıyor	154.64	21.89	Bağımsız Örneklem t-testi	t=-0.820	sd=1235	0.412
	Yaşlı ile birlikte yaşamıyor	156.12	21.85				

Bu çalışmada yaşanılan yer değişkenine göre ilde yaşayan öğrencilerin yaşlılığa yönelik tutum düzey ortalamaları arasında anlamlı ($p>0.05$) fark bulunmamıştır. Literatürde farklı sonuçlara rastlanmaktadır. Bayraktar, Yılmaz ve Khorshid 'nın (2015) çalışmasında öğrencilerin yaşadıkları yerin yaşlılığa yönelik tutum düzeylerini etkilemediği rapor edilmiştir (18). Yazıcı, Kalaycı, Kaya ve Tekin'nin (2016) 260 öğrenci ile yaptığı çalışmasında ilde yaşayan öğrencilerin yaşlılığa yönelik tutum düzeylerinin ilçe ve köyde yaşayanlara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir (21). Yapılan çalışmada anne eğitim durumuna göre öğrencilerin yaşlılığa yönelik tutum düzeyleri ortalamaları arasında anlamlı ($p>0.05$) fark olmadığı tespit edilmiştir.

Bu çalışma literatürle benzerlik göstermektedir. Yazıcı, Kalaycı, Kaya, ve Tekin'nin (2016) 528 sağlık yüksekokulu öğrencisi ile yaptığı çalışmada anne eğitim düzeyinin yaşlılığa yönelik tutum düzeyini etkilemediği rapor edilmiştir (21).

Çalışmada araştırmaya katılan öğrencilerin yaşlı ile yaşama durumuna göre yaşlılığa yönelik tutum düzeyi ortalamaları arasında anlamlı ($p>0.05$) fark olmadığı saptanmıştır. Bu sonuçlar literatürle benzerlik göstermektedir. Bayraktar, Yılmaz ve Khorshid'nin (2015) hemşirelik ve beden eğitimi bölümlerinde öğrenim gören 1009 öğrenci ile yaptığı çalışmada, yaşlı ile yaşama durumuna göre öğrencilerin yaşlılığa yönelik tutum düzeyleri ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmadı (18).

Tablo 5. Yaşlılığın Hatırlattığı Kavramların Dağılımı

Yaşlılık kavramının öğrencilerde çağrıştırdığı ifadeler*	HAYIR		EVET	
	n	%	n	%
Şefkat	482	38.9	756	61.1
Hastalık	816	66.0	421	34.0
Bilgelik	831	67.2	406	32.8
Güçsüzlük	871	70.4	366	29.6
Yalnızlık	895	72.4	342	27.6
Bağımlılık	1004	81.2	233	18.8

* Birden fazla seçenek işaretlenmiştir.

Bu çalışmadaki öğrencilerin %61.1'i yaşlılığın şefkati, %27.6'sı yalnızlığı, %18.8'inde bağımlılığı çağrıştırdığını bildirdi. Bu sonuçlar literatür ile benzerlik göstermektedir.

Ünsar, Erol, Kurt, Türüng, Sekmen, Sak ve ark.'nın (2015) hemşirelik öğrencileri ile yaptığı çalışmasında, araştırma grubunun %78.1'i yaşlılığın şefkati çağrıştırdığını bildirmiştir (22).

Tablo 6. Öğrencilerin Yaşlılığa Yönelik Görüşlerinin Dağılımı

Öğrencilerin yaşlılığa yönelik görüşleri*	"EVET" Cevabını Verme Sayı ve Oranları		
	Herbir Görüş için	Tüm Görüşler üzerinden	
	Oran	Sayı	Oran
Yaşlanma, hayatın normal bir sürecidir.	91.3%	1128	13.1%
Yaşlıların bilgeliklerine saygı gösterilmelidir.	67.9%	838	9.7%
Çocuklar yaşlı anne babalarına bakmak zorundadırlar.	63.6%	786	9.1%
Yaşlılar öncelikli olarak bakım almalıdır.	59.5%	735	8.5%
İnsan yaşlandıkça çocuklaşır, küskünleşir, asabi, kavgacı ve alingan olur.	59.3%	732	8.5%
Yaş üstü herkes yaşlıdır.	55.9%	690	8.0%
Yaşlı için en uygunu çocukları ile birlikte yaşamasıdır.	46.4%	573	6.7%
Yaşlanma, hayatın meyvelerini toplama dönemidir.	41.1%	507	5.9%
Yaşlılar değişime açık değildirlir.	39.8%	492	5.7%
Yaşlılık ikinci bahardır.	30.3%	374	4.3%
Yaşlılar genellikle aileleri tarafından ihmal edilirler.	29.7%	367	4.3%
Yaşlılık, elden ayaktan düşme dönemidir.	20.9%	258	3.0%
Yaşlı insan evinde oturmalı, sakin bir yaşam sürmelidir.	20.4%	252	2.9%
Yaşlılar kendi yaş grubundakilerle mutludurlar.	19.5%	241	2.8%
Yaşlılar gençleri sürekli eleştirirler.	18.8%	232	2.7%
Yaşlılık insanlara muhtaç olmak demektir.	15.3%	189	2.2%
Yaşlı otobüslerde, kuyruklarda, sokaklarda, trafikte, kalabalık yerlerde bulunmamalıdır.	13.5%	167	1.9%
Yaşlı insanlar can sıkıcıdır.	3.0%	37	0.4%
TOPLAM (Verilen "EVET" Cevabı)		8598	100.0%

*Öğrencilerin herbiri birden fazla görüş bildirmiştir.

Yazıcı, Kalaycı, Kaya ve Tekin'nin (2015) çalışmasında örneklem grubu yaşlılığın %28'i şefkati, %18'i bağımlılığı çağrıştırdığını

rapor etmiştir (23). Altay ve Aydın'ın (2015) çalışmasında ise öğrencilerin %27.8'i yaşlılığın yalnızlığı çağrıştırdığını bildirmiştir (24).

Toplumumuzda geleneksel olarak yaşlı bireye duyulan saygı ve sahiplenme duygusunun, yaşlı bireylerin deneyim, bilgi birikimleri ve yaşlılık üzerine yüklenilen pozitif duygulardan ileri geldiği düşünülmektedir.

Çalışma kapsamındaki öğrencilerin %97'si yaşlı bireylerin "can sıkıcı" olmadığını, %91.2'si ise yaşlanmanın normal bir süreç olduğunu ifade etmişlerdir. Bleijenberg, Jansen and Schuurmans'ın (2012) çalışmasında araştırma grubunun %63'ü yaşlı bireylerin can sıkıcı olduğunu bildirmiştir (25). Başka bir çalışmada katılımcıların %93.5'i yaşlı bireylerin can sıkıcı olmadığını belirtmiştir (26). Öğrencilerin yaşlılıkla ilgili görüşleri ile ilgili literatürde farklı sonuçlara rastlanmaktadır. Ülkemizde din, örf, adet ve gelenek yapısı nedeniyle yaşlı bireylerin toplumun vazgeçilmez bir değeri olduğu düşünülmektedir.

Bu çalışma grubunun %86.5'i "yaşlı insanların otobüslerde, kuyruklarda, sokaklarda, trafikte, kalabalık yerlerde bulunabilir" görüşüne sahip olduğu belirlendi. Literatürde farklı sonuçlara rastlanmaktadır. Kulakçı'nın (2010) çalışmasında öğrencilerin %82.4'ü yaşlı bireylerin otobüslerde, kuyruklarda, sokaklarda, trafikte, kalabalık yerlerde bulunmaması gerektiğini belirlenmiştir (19). Ülkemizde yaşlı nüfusun dünyaya paralel olarak artması ve yaşam şartlarının yükselmesine bağlı olarak yaşlı bireyler günlük sosyal hayatın her alanında sıkça karşılaşabileceğimiz bireyler olarak düşünülmektedir.

Yapılan çalışmada öğrencilerin %79.6'sı "yaşlı insan evinde oturmalı, sakın bir yaşam sürdürmelidir" görüşüne sahip olmadığını belirtmiştir. Bu sonuçlar literatürle benzerlik göstermektedir. Kulakçı'nın (2010) yaptığı çalışmada öğrencilerin %69.8'i yaşlı insan evinde oturmalı, sakın bir yaşam sürdürmesi görüşünde olmadığını rapor etmiştir (19). Öğrencilerin, toplumdaki yaşam şartlarının iyileşmesi, insanların ortalama yaşadıkları sürenin uzamasına bağlı olarak yaşlı bireylerin sosyal yaşamın içerisinde daha fazla rol alması ve sosyal hayattan kendilerini soyutlamamaları gerektiğini düşündüklerinden kaynaklanmaktadır. Yaşlı bireylerin yaşam standartlarının yükselmesine bağlı olarak her alanda şartlarının iyileştirilmesi sağlanabilir.

Bu çalışmada öğrencilerin Kogan Yaşlılara Yönelik Tutum Ölçeği'ne göre olumlu tutum alt ölçeği puanı 75.12 ve olumsuz tutum alt ölçeği puanı 55.20 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin Kogan Yaşlılara Yönelik Tutum

Ölçeği toplam puanının 155.92 olduğu saptandı. Bu çalışmada öğrencilerin Kogan Yaşlılara Yönelik Tutum Ölçeği puanları literatürle benzerlik göstermektedir. Özer ve Terkeş'in (2014) Akdeniz Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu 285 hemşirelik öğrencisi ile yaptığı çalışmasında Kogan Yaşlılara Yönelik Tutum Ölçeği puanı 68.27 olarak rapor edilmiştir (27). Kavlak, Yıldız, Akın ve Tug (2015) tarafından bir tıp fakültesi hastanesinde çalışan 244 hemşire ile yapılan çalışmada yaşlılık tutum ölçeği puanı 82.66 olarak bulunmuştur (28). Zehirlioğlu, Yönt, Bayat ve Günay'ın (2015) bir üniversite hastanesinde çalışan toplam 135 hemşire ile yaptığı araştırmasında yaşlılık tutum ölçeği puanı 129.01 olarak rapor edilmiştir (29). King, Roberts ve Bowers'ın (2013) Midwestern Üniversitesi hemşirelik bölümünde öğrenim gören 80 öğrenci ile yapılan çalışmasında yaşlılık tutum ölçeği puanının 149.13 olduğunu bildirmiştir (30). Hemşirelik öğrencisi (n=246) ve hemşirelik öğretmenleriyle (n=76) yapılan bir çalışmada hemşirelik öğrencilerinin yaşlılık tutum ölçeği puanının (Ort.=57.65) öğretmenlere göre (Ort.=55.78) daha yüksek olduğu bildirilmiştir (8). Strugala, Talarska ve Wysocki'nin (2016) hemşirelik bölümünde öğrenim gören 360 öğrenci ile yaptığı çalışmasında yaşlılık tutum ölçeği puanının 130.6 olduğu tespit edilmiştir (31). Bu çalışma sonucunda öğrencilerin yaşlılığa yönelik tutumlarının olumlu olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümün yaşlılığa yönelik tutumu etkilediği düşünülmektedir. Öğrencilerin yaşlılığa yönelik olumlu tutumunda anne ve baba eğitiminin önemli faktör olduğu düşünülmektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları:

Araştırmanın tek merkezde olması, araştırmanın sadece sağlık yüksekokulu bölümünde öğrenim gören öğrencilere uygulanması, araştırma uygulandığı zaman öğrencinin okulda bulunmaması.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışmada, çocuk gelişimi öğrencilerinin, ebelik ve hemşirelik bölümü öğrencilerine göre; 4. sınıf öğrencilerinin, diğer sınıflara göre; baba eğitim durumu yüksekokul olanların diğer eğitim durumu olanlara göre yaşlılığa yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin yaşlılığa yönelik tutumlarının genel olarak olumlu olduğu tespit edildi.

Bu sonuçlar doğrultusunda, lisans eğitim müfredatında ulusal ve uluslararası düzeyde yapılan araştırmalar takip edilerek yaşamın önemli bir dönemi olan yaşlılık ve yaşlı sağlığı

konularının lisans müfredatında yer alması, günümüzde ön lisans düzeyinde olan yaşlı bakımı bölümünün eğitim seviyesinin lisans ve lisansüstü düzeylere yükseltilmesi, önümüzdeki dönemler için yaşlılık alanında uzman bireyler yetiştirilmesi, öğrencilerin özellikle klinik yaşlı bakım ortamlarında bulunmalarının sağlanarak, yaşlı bireylerle çalışmayı tercih etmesi için

stratejiler geliştirilmesi önerilir.

Çıkar Çatışması: Yazarlar arasında çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yazar Katkısı: Araştırma fikrinin oluşturulması, tasarım S.K., İ.M.A, veri toplama S.K, analiz ve yorum B.K, makalenin yazımı ise tüm yazarlar tarafından yapılmıştır.

KAYNAKLAR

1. Saygılı S. Yaşlılık Psikolojisi.1.Baskı. İstanbul: Türedav Yayın Grubu;2011. p.152-3
2. The World Health Report 2002. Erişim: 20.10.2016, http://www.who.int/ageing/publicationdatas/active_ageing/en/
3. United Nations Department of Economic and Social Affairs Population Division, World Population Prospects 2019: Highlights. Erişim Tarihi:12.04.2020,
4. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), İstatistiklerle Yaşlılar 2019.
5. Ceylan H. Yaşlanan Türkiye’de Yaşlı Bakım Personeline Duyulan İhtiyaç ve Yaşlı Bakım Programlarının Önemi. Electronic Journal of Vocational Colleges 2015;4:61-8.
6. World Health Organization Health 2016. Erişim: 15.01.2017,
7. Mckinlay A, Cowan S. Student Nurses’ Attitudes Towards Working With Older Patients. Journal of Advanced Nursing 2003;43(3):298–309.
8. Aşiret G, Kaymaz T, Canbolat Ö, Kapucu S. Hemşirelerin Yaşlıya İlişkin Tutumları. Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi 2015;17:10-20.
9. Ünal D, Soyuer F, Elmalı F. Geriatri Merkezi Çalışanlarında Yaşlı Tutumunun Değerlendirilmesi. Kafkas Journal of Medical Sciences 2012;2:115–20.
10. Yılmaz E, Özkan S. Hemşirelik Öğrencilerinin Yaşlı Ayrımcılığına İlişkin Tutumları. Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi 2010;3:37-51.
11. Ucu Y, Mersin S, Öksüz E. Gençlerin Yaşlı Bireylere Karşı Tutumu. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi 2015;8:1143-8.
12. Bayram, N. Sosyal Bilimlerde SPSS ile Veri Analizi. 2. Baskı. Bursa: Ezgi Kitabevi;; 2009. p.25-6
13. Yen C, Liao W, Chen Y, Kao M, Lee M, Wang C. A Chinese Version of Kogan's Attitude Toward Older People Scale: Reliability and Validity Assessment. International Journal of Nursing Studies 2009;46:38–44.
14. Duyan V, Gelbal S. Yaşlılara Yönelik Tutum Ölçeğinin Bir Grup Üniversite Öğrencisi Üzerinde Türkçe’ye Uyarlama Çalışması. Turkish Journal of Geriatrics 2013;16:202-9
15. Erdemir F, Kav S, Citak E.A, Hanoglu Z, Karahan A. A Turkish Version of Kogan's Attitude Toward Older People (KAOP) Scale: Reliability and Validity Assessment. Archives of Gerontology and Geriatrics 2011; 52: 162–5.
16. Deltsidou A, Voltyraki E.G, Mastrogiannis D, Mantzourou M, Noula M. Nurse Teachers' and Student Nurses' Attitudes Towards Caring The Older People in a Province of Greece: Health Science Journal 2010;4:245-57
17. Gonçalves D, Guedes J, Fonseca A, Pinto F, Martin I, Byrne G, Pachana N. International Psychogeriatrics. International Psychogeriatric Association 2011;23:315-21.
18. Bayraktar, D, Yılmaz H, Khorshid L. Bir Üniversitedeki Hemşirelik ve Beden Eğitimi Öğrencilerinin Yaşlılara Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi 2015; 31: 68-80.
19. Kulakçı H. Hemşirelik Lisans Programı Birinci ve Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Yaşlılık ve Yaşlanmaya İlişkin Düşüncelerinin ve Görüşlerinin Değerlendirilmesi. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi 2010;3:15-22.
20. Elbi H, Altan S, Rahman S, B, Özyurt, Şahin S, Çam F. Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Yaşlılara Karşı Tutumları. Turkish Journal of Geriatrics 2015;18:299-304.
21. Yazıcı S.Ö, Kalaycı I, Kaya E, Tekin A. Sağlıkla İlgili Bölümlerde Okuyan Öğrencilerin Yaşlılara Yönelik Tutumları. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 2016;15:601-14.
22. Ünsar S, Erol Ö, Kurt S, Türüng F, Sekmen I, Sak C, Türksen S. Hemşirelik Öğrencilerinin Yaşlı Ayrımcılığına İlişkin Tutumlarının İncelenmesi. Cumhuriyet Hemşirelik Dergisi 2015;1:12-3.
23. Yazıcı S.Ö, Kalaycı I, Kaya E, Tekin A. Yaşlı Bakım Programı Öğrencilerinin Yaşlı Ayrımcılığına İlişkin Tutumları. Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi 2015;2:77-87.
24. Altay B, Aydın T. Hemşirelik Öğrencilerinin Yaşlı Ayrımcılığına İlişkin Tutumlarının Değerlendirilmesi. Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi 2015;12:11-8.
25. Bleijenberg N, Jansen M.J.M, Schuurmans M.J. Dutch Nursing Students’ Knowledge and Attitudes Towards Older People-A Longitudinal Cohort Study. Journal of Nursing Education and Practice 2012;2:1-7.
26. Adıbelli D, Türkoğlu N, Kılıç D. Öğrenci Hemşirelerin Yaşlılığa İlişkin Görüşleri ve

- Yaşlılara Karşı Tutumları. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi 2013;6:2-8.
27. Özer Z, Terkeş N. Evaluation of Nursing Students' Attitudes towards Ageism in Turkey. *Procedia-Social and Behavioral Journal* 2014; 116:2512-15.
28. Kavlak Y, Yıldız S, Akın Tug. Ö. Hemşirelerin Yaşlılara Yönelik Tutumları: Tek Bir Kurum Çalışma Raporu. *International Journal of Physical Medicine and Rehabilitation* 2015;3:1-6.
29. Zehirlioğlu L, Yönt G. H, Bayat E, Günay B. Hemşirelerin Yaşlılara Yönelik Tutumları ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi. Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Elektronik Dergisi 2015;3:10-8.
30. King BJ, Roberts, TJ, Bowers BJ. Nursing Student Attitudes Toward and Preferences for Working with Older Adults. *Gerontology and Geriatrics Education* 2013;34:272-91.
31. Strugala M, Talarska D, Wysocki J. Attitudes Towards The Elderly Among Nursing Students in Poland et al. *Journal of Gerontology and Geriatric Research* 2016;5:1-8.